

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

«Затверджено»

Вченою радою БДПУ

від 26.03.2018 (протокол №9)

Ректор університету

проф. Богданов І. Т.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ третій

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ доктор філософії

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 Освіта/ Педагогіка

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 015 Професійна освіта

Ввести в дію з 01.09.2018

Навчальний відділ

Начальник НВ Шубіна О.В.

Бердянськ, 2018

I. Преамбула

Освітньо-наукова програма здобуття третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії спеціальності 015 Професійна освіта.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою Радою Бердянського державного педагогічного університету від 26 березня 2018 р. № 9

НАДАНО ЧИННОСТІ:

Наказом ректора БДПУ від 02.07.2018 № 65

РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ:

Лісіна Лариса Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету – гарант програми;

Крамаренко Алла Миколаївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри початкової освіти Бердянського державного педагогічного університету;

Жигір'я Вікторія Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти Бердянського державного педагогічного університету;

Баханов Костянтин Олексійович – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки вищої школи, управління навчальним закладом та методики викладання суспільствознавчих дисциплін Бердянського державного педагогічного університету;

Гуренко Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки Бердянського державного педагогічного університету;

Степанюк Катерина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти Бердянського державного педагогічного університету.

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень освіти вищої	третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь освіти вищої	доктор філософії
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень
Освітня кваліфікація	Доктор філософії
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	Бердянський державний педагогічний університет Доктор філософії Освіта/ Педагогіка Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Опис предметної області	<p><i>Об'єкти вивчення та/або діяльності:</i> етика, методологія наукового дослідження, актуальні проблеми професійної освіти.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців вищого рівня кваліфікації, здатних формулювати і розв'язувати комплексні наукові й практичні проблеми професійної освіти.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> сучасні методи наукового дослідження у професійній освіті відповідно до напрямку наукового проекту; поглиблене вивчення спеціальності за напрямком наукового дослідження; розвиток мовних компетенцій та комунікаційних навичок, засвоєння технології презентації результатів наукового дослідження та інших компетенцій..</p> <p><i>Методи, методика та технології.</i> Освітня підготовка аспірантів ґрунтується на студентоцентрованому та проблемно-орієнтованому навчанні з використанням лекцій, практичних занять, семінарів.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> Сучасне обладнання відповідно до сучасних наукових методів, оволодіння якими передбачене під час наукового дослідження.</p>
Академічні права випускників	
Працевлаштування випускників	

III. ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВІДПОВІДНОГО СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Обсяг освітньої складової 60 кредитів ЄКТС. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації і не регулюється цим стандартом.

IV. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА АСПІРАНТУРИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 015 ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ)

Інтегральна компетентність	Доктор філософії (рівень 8): здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none">1. Здатність до володіння методологію наукового пізнання.2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.3. Здатність спілкуватися іноземною мовою в мовній комунікації.4. Здатність користуватися навичками правильної комунікації у науковій сфері.5. Здатність розробляти навчально-методичні комплекси для студентів.6. Здатність організовувати процес навчання у вищій школі з урахуванням інноваційних технологій.7. Здатність проводити дослідження в галузі професійної освіти на відповідному рівні.8. Здатність проводити сучасні експерименти в галузі професійної освіти.9. Здатність проектувати теоретичну модель професійної підготовки майбутнього фахівця в умовах сталого розвитку та реалізовувати її на практиці.10. Здатність розробляти навчально-методичне забезпечення з використанням інформаційних і комунікаційних технологій.11. Здатність організовувати та проводити наукові семінари різного рівня.12. Здатність проводити самостійні наукові дослідження, які характеризуються академічною цілісністю.13. Здатність проектувати теоретичну модель інклюзивного освітнього середовища навчального закладу

	та реалізовувати її на практиці.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність застосовувати інноваційні методи, прийоми та засоби навчання і виховання студентів педагогічних вищих навчальних закладів. 2. Здатність здійснювати професійну підготовку майбутнього фахівця в умовах сталого розвитку. 3. Здатність організовувати процес навчання у вищій школі з урахуванням інноваційних технологій. 4. Здатність працювати з прикладним програмним забезпеченням для організації власної наукової діяльності та навчальної діяльності студентів. 5. Здатність організовувати та проводити дослідження в галузі професійної освіти (за спеціалізаціями). 6. Здатність використовувати методичний інструментарій професійної освіти. 7. Здатність ефективно використовувати сучасну методологію дослідження, планувати і прогнозувати свій подальший професійний розвиток. 8. Здатність створювати інклюзивне освітнє середовище вищого навчального закладу.

**V. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 015 ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА,
СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

<p>Програмні результати навчання</p> <p style="text-align: center;">Знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основ філософії науки, загальних проблем пізнання; – нормативно-правової бази розвитку сучасної освіти, тенденцій освітньої політики в Україні щодо входження у Європейський освітній простір; – напрямів досліджень і фундаментальних проблем у галузі професійної освіти; – теоретико-методологічних засад сучасної професійної освіти, науково-педагогічного тезаурусу; – закономірностей розвитку людини, соціально-психологічних особливостей, становлення її як фахівця; – педагогічних явищ, розвитку професійної педагогіки та професійної освіти в їх історичній ретроспективі; <p style="text-align: center;">Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вибудовувати ієрархію понять професійної педагогіки за рівнями їх узагальнення; – аналізувати сучасний стан і тенденції розвитку професійної освіти та професії викладача; – здійснювати цілепокладання та проектування структурно-
--

<p>функціональної моделі професійної освіти (за спеціалізаціями);</p> <ul style="list-style-type: none"> – відбирати організаційно-педагогічні умови професійної підготовки; – логічно будувати структуру наукового дослідження, визначати етапи педагогічного експерименту, застосовувати відповідні методи їх реалізації, здійснювати кількісно-якісну інтерпретацію отриманих результатів; – знайти необхідну інформацію з інформаційних джерел відповідно до проблеми дослідження, використовуючи знання іноземної мови; – готувати аплікаційну форму для участі у міжнародних грантових програмах, освітніх проектах тощо. <p style="text-align: center;">Здатності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – до критичного аналізу педагогічних явищ і процесів у системах вітчизняної та зарубіжної професійної освіти, а також у науково-педагогічних розвідках; – до прогнозування наукової діяльності, моделювання педагогічних явищ й освітніх процесів у галузі професійної підготовки фахівців; – до організації та управління освітнім процесом у закладі вищої освіти; – до створення організаційно-педагогічних умов, застосування системи методів і способів підвищення ефективності освітнього процесу у ЗВО; – до володіння операціями аналізу, синтезу, зіставлення, порівняння педагогічних явищ й освітніх процесів для розв’язання різних науково-дослідницьких завдань; – до створення та застосування діагностичного інструментарію з метою моніторингу якості професійної освіти та перевірки наукових положень.

VI. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Згідно з нормативними формами атестації здобувачів 8 кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій за спеціальністю 015 Професійна освіта, атестація здійснюється у формі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ атестаційних екзаменів та заліків визначених навчальним планом; ▪ публічного захисту кваліфікаційної роботи. <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою вищого навчального закладу, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.</p>
---	---

<p>Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи (за наявності)</p>	<p>Орієнтовно у II семестрі четвертого року навчання аспірант повинен представити завершений текст своєї дисертації, схвалений науковим керівником (рішенням вченої ради одному аспіранту може бути призначено два або більше наукових керівників з відповідним розподілом годин навчального навантаження між ними). Текст подається у 5-ох ідентичних примірниках, оформлених відповідно до затвердженого стандарту оформлення дисертацій.</p> <p>У дисертаційному проекті мають бути відображені і розгорнуті:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конкретизований опис запропонованої теми дисертаційного дослідження; виклад дослідницьких завдань/проблем (research questions); аргументація актуальності теми. 2. Критичний огляд літератури, яка стосується тематики потенційної дисертації та аргументований виклад потенційної наукової новизни результатів дослідження. 3. Опис методології та методів дослідження, аргументація саме такого вибору. 4. Докладний план подальшої дослідницької роботи (project timeline); опис потенційних ризиків, обмежень, аргументація реалістичності запропонованого плану. <p><i>Дисертаційний</i> проект може бути написаний українською або англійською мовою.</p> <p>Вибір мови залежатиме від бажання аспіранта (і можливостей конкретної <i>докторської</i> програми) залучити закордонного не україномовного науковця як другого наукового керівника.</p> <p>До захисту допускаються дисертації (наукові доповіді), виконані здобувачем наукового ступеня самостійно. Виявлення в поданій до захисту дисертації (науковій доповіді) академічного плагіату є підставою для відмови у присудженні відповідного наукового ступеня.</p> <p>Виявлення академічного плагіату у захищеній дисертації є підставою для скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня та видачу відповідного диплома. Якщо дисертація, в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у постійно діючій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник, офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, та голова відповідної спеціалізованої вченої ради позбавляються</p>
---	---

	<p>права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а заклад вищої освіти (наукова установа) позбавляється акредитації відповідної постійно діючої спеціалізованої вченої ради та права створювати разові спеціалізовані вчені ради строком на один рік. Якщо дисертація (наукова доповідь), в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у разовій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник, члени цієї ради та офіційні опоненти, які надали позитивні висновки про наукову роботу, позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки, а вищий навчальний заклад (наукова установа) позбавляється права створювати разові спеціалізовані вчені ради строком на один рік.</p> <p>Скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня у разі виявлення академічного плагіату здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти за поданням Комітету з питань етики у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, та може бути оскаржене відповідно до законодавства.</p> <p>Відповідно до частини п'ятої статті 6 Закону України "Про вищу освіту" на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, спеціалізована вчена рада якого прийняла дисертацію (опубліковану монографію) до захисту, у розділі, в якому міститься інформація про роботу ради, розміщуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - примірник дисертації в електронному вигляді протягом 10 робочих днів з дати розіслання автореферату дисертації, зазначеної в авторефераті дисертації, а у разі підготовки дисертації у вигляді опублікованої монографії автореферат дисертації в електронному вигляді; - відгуки офіційних опонентів в електронному вигляді не пізніше ніж за 10 календарних днів до дати захисту дисертації, зазначеної в авторефераті дисертації.
<p>Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)</p>	<p>- Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Кабінетом Міністрів України.</p>

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти ESG 2015 і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) політика забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) Студенто-центричне навчання, викладання та оцінювання;
- 4) Зарахування, досягнення, визнання та атестація студентів;
- 5) Викладацький склад;
- 6) Навчальні ресурси та підтримка студентів;
- 7) Управління інформацією (Інформаційний менеджмент);
- 8) Публічна інформація;
- 9) Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм
- 10) Циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.